

Razgledali smo memorijalnu zbirku Cate Dujšin Ribar**Catinih 55 stuba****Cata je stube tvrdoglavo svladavala do kraja, do svoje 94. godine, i sigurna sam da se svaki put sjećala zadnjih Dujšinovih trenutaka...**

Napisala i snimila: Višnja Vidmar

Prvi put posjetila sam stan Cate Dujšin Ribar sa slikaricama iz likovne radionice SLIKam. Oduševljene njenim slikama na izložbi "Intimizam u Hrvatskoj", htjele smo vidjeti njenu zbirku i stan u kojem je živjela do smrti 1994. godine.

Stan se nalazi na drugom katu zgrade u Demetrovoj 3, do Prirodoslovnog muzeja, dograđen na zapadnom bedemu Griča 1926., prema projektu arhitekta Ignjata Fischera koji je u njemu uredio svoj atelje. Darovnim ugovorom iz 1976., Cata Dujšin Ribar darovala je stan s cjelokupnim inventarom Gradu Zagrebu, uz uvjet da se u njemu uredi memorijalna zbirka, gdje će posjetitelji moći upoznati život i rad troje značajnih ljudi iz

hrvatske kulture: Dubravka Dujšina, dr. Ivana Ribara i Cate Dujšin Ribar. Stan se sastoji od hodnika i četiri sobe: Catinog ateljea, dnevnog boravka, spavaonice i sobe dr. Ivana Ribara. Između ostalog, u ostavštini je 86 Catinih slika, rukopisi njenih pjesama, fotografije i 2500 knjiga o likovnoj i kazališnoj umjetnosti.

Sve su žene zavidjele slikarici i pjesnikinji Cati (rođ. kao Katarina Gattin), velikoj ljubavi popularnoga glumca Dubravka Dujšina. Uselili su u taj stan 1936. godine i uredili ga s ljubavlju i ukusom intelektualaca tog vremena.

Kad smo ušle u suncem obasjan hodnik pun mediteranskog bilja, sjetila sam se uzrečice da nas naši domovi najbolje razotkrivaju. Cata je bila jaka ličnost, dosljedna svom stilu u životu i u poeziji i slikanju - kombinaciji lirizma i ekspresije. Uvijek je bila svoja, nikad nije odstupila od figurativnog koncepta, ni onda kad su se svi okrenuli apstrakciji. Njeni su portreti

nježnih tonova, produhovljeni, a pejzaži rodnog Trogira i Boke naglašenog crteža i jakih boja. To spajanje snažnog i lirski profinjenog dosljedno je primijenjeno i u uređenju stana. U hodniku je to kontrast masivnih dalmatinskih drvenih škrinja i klupa nasuprot elegantnih zrcala i vitrine s porculanom, a u svim su sobama crni lusteri zidne svjetiljke od grubokovanog željeza u kontrastu s otmjenim stilskim namještajem i orijentalnim tepisima. Mesingani je luster (znakovito) samo u sobi dr. Ribara. A Catine slike, koje pokrivaju zidove, objedinjuju sve u skladnu cjelinu.

U Catinjoj sobi - ateljeu ganula nas je mala vitrina - oltar voljenog Dubravka Dujšina s njegovim osobnim predmetima i slikama. U monografiji Josipa Depola pronašla sam dirljiv opis Dujšinove smrti 30. siječnja 1947. Dočekao je Catu na Glavnom kolodvoru, kad se vratila iz Splita. Došli su do kuće, Cata je pjevušeći, sretna pojurila stubama naprijed da pripremi kavu, a Dubravko se, noseći dva njena kovčega, penjao za njom. Odjednom je začula jauk i pad. Preminuo je trenutačno, od infarkta.

Nabrojala sam 55 stuba. Nije to malo. A Cata ih je tvrdoglavo svladavala do kraja, do svoje 94. godine, i sigurna sam da se svaki put sjećala zadnjih Dujšinovih trenutaka. Ipak je uspjela i nakon te tragedije proživjeti još 20 godina skladnog braka s dr. Ivanom Ribarom koji je izgubio suprugu i dva sina u Drugom svjetskom ratu. "Zbližila nas je tuga nakon smrti najbližih", rekla je. Nadživjela je obojicu, uporno slikala i pisala do kraja i predala nam u nasljeđe svoj dom. *Moj dom je/Kamen, grana,/Blistava kap/Što dugu krije./U srcu/Prostori neba gore.* (Cata Dujšin Ribar: Moj dom)